

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת אמור
תשפ"ד

גיליון: 213

א לעבטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

וספרתם לך - לעצמכם

שער אחר... שבט אחר... מזל אחר...

בפרשייתנו, מוזכרת מצוות: 'ספירת העומר'. וכך נכתב בפסוק הראשון של מצווה חשובה וחביבה זו: 'וספרתם לכם'. כבר עמדו מפרשי התורה על לשון: 'לכם'. בדברי הרמב"ן אנו מוצאים הסבר על ה'לכם' בכתבו: 'וטעם וספרתם לכם. כמו: 'ולקחתם לכם' (בד' מינים), שתיא ספירה ולקחה לכל אחד ואחד, שימנה בפיו וזכיר וזכירו שבטו כאשר קבלו רבותינו'. האור החיים הקדוש, מאיר בדבריו בחשיבות הספירה לכל אחד, כמו ביציאה מהטומאה שסופרים ימים נקיים, וגם בכאן בכדי שניתהר מטומאת מצרים, ובלשונו: 'וסיבת ספירה זו היא לסיבתכם לטהרתכם...'

לא ליפול בדעתו מחבריו בני גילו הטובים ממנו

רבי נתן, מחזק אותנו ב'וספרתם לכם' בהדגישו את ה'לכם' - כל אחד ספירתו הוא, לעצמו הוא. וכך הם תורף דבריו, (ליק"ה פסח ט כ"ב): ענין ספירת העומר - הוא לספור לעצמו - כל אחד כפי מה שהוא, ולא ליפול בדעתו מחבריו - בני גילו הטובים ממנו בהרבה. אף שרואה שהוא עדיין רחוק, וחבריו כבר זכו למה שזכו. כי אסור להרהר אחרי המקום ב'ה', ומי יודע מאיזה מקום הוא, ובאיזה מקומות נמשך על ידי מעשיו, כי אין אדם דומה לחברו כלל. וזה אמור בפרשיות לכל אחד שרוצה לצאת מטומאתו וזההמתו שזהו עניינו של: ספירת העומר, כמו שאנו מתפללים בסיום הספירה: 'כדי שיטהרו עמך ישראל, שצריכים לספור הימים לעצמו, ואל יפיל אותו חברו כלל ח"ו.

וממשיך מוהר"נת בדבריו המחזקים והמרוויים - באור דברי רבינו (ליקו"מ תחילת ח"ם): על הפסוק: 'אחד היה אברהם', שעיקר התקרבות אברהם אבינו להשי"ת היה, על ידי שחשב תמיד שהוא אחד בעולם, ולא הסתכל על שום מונע ומעכב ומבלבל כי לא פעם ישנו לאדם חלישות הדעת אפילו מחבריו ואוהביו באמת, ולשם כך יש ללכת בדרך זו של אברהם אבינו - לחשוב כאלו הוא יחידי בעולם, שזה נרמז ב'וספרתם לכם' - לכם, לעצמכם.

כן מקשר דיבורים אלו - לסיפור של: 'חכם ותם' (ספירה ט') בסיפורי מעשיות), אשר בו סופר על ה'תם' שהיה 'רצען', ולא מצא חן בעיניו מעל שעשה שהי לו שלוש קצוות, וכדומה. אך יחד עם זאת, היה מתפאר בו באמרו: 'כמה נאח ויפה מנעל זה'.

וכששאתו שאלה, א"כ למה בעלי מלאכה אחרים לוקחים ג' זהובים בעד זוג מנעלים, ואתה לוקח רק זהוב וחצי, השיב לה: מה לי בזה? 'זה מעשה שלו וזה מעשה שלי. ועוד, למה לנו לדבר מאחרים, הלא כדאי לחשוב כמה אני מרוויח ממנעל זה מיד ליד. ומסיים מוהר"נת: והבן הלימודים ממעשה זו: כמה שצריכים להיות שמח בחלקו תמיד, ולא יסתכל על העולם - שיש להם פרנסה כנגדו בכפלי כפלים, וגם, אכילה ושתיה ומלבושים נאים, ואף על פי כן מלאים דאגות בריבוי חסרונות, וגם בעבודת ה' בתורה ובתפלה הם גדולים ממנו אלפים פעמים, אף על פי כן - אל יפול בדעתו מזה כלל, רק יהיה שמח בחלקו תמיד, ויהיה בשמחה תמיד בכל נקודה טובה שמרוויח בתפלתו ועבודתו.

פניני הפרשה

"אמור אל הכהנים" (כ"א א)

רש"י בפירושו: להזהיר גדולים על קטנים.

'אמור', לשון: דיבור רך, כדברי רש"י על הפסוק: 'כה תאמר לבית יעקב', באם רוצים להזהיר גדולים על קטנים, להכניס זוהר אור תורה ויראת שמים בבנים ובתלמידים, הדרך העיקרית היא: באמירה רכה, בדברים רכים וטובים המתיישבים על הלב.

"לנפש לא יטמא בעמיו" (כ"א א)

'בעמיו', פירושו המפרשים (דעת זקנים ועוד), שאפילו לקרוביו לא יטמא. ע"פ דבריהם (שבת ט.ד): 'אין אומרים לאדם חטא בשביל שיזכה חבריך שבאם מקרבים את הרחוקים יש מאוד להיזהר שלא יפול הוא. וכמובא בליקוטי מוהר"ן (תורה נ"ט): 'מי משתדל לקרב בני אדם לעבודת השי"ת צריך לשמור את עצמו שלא יתאחזו בו הקליפות והרע של אלו בני אדם שרוצה לקרבים'. וזה: 'לנפש לא יטמא בעמיו' - שאף שרוצים לעשות 'נפשות להשי"ת' ולקרב את בני ישראל שהם קרוביו - יש לו להיזהר: לבל יטמא הוא.

וזהו דיוקו של קרא 'לנפש' - גם אם עושים נפשות לו ית' - 'לא יטמא בעמיו', לשמור על עצמו הוא.

"איש איש מזרע אהרן" (כ"ב ד)

לכאורה קשה כפל לשון: "איש איש"?

ואפ"ל, ע"פ הא דאיתא (סנהדרין כו. ועוד): 'אהרן היה אוהב שלום ורודף שלום'. לכך נאמר בו: ב' פעמים איש - שחיבר בין ב' אנשים.

"ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש ה' כי נזר שמן משחת ה' עליו" (כ"א, י"ב)

'ומן המקדש' מרמז על 'בתי מדרשות', כדברי חז"ל (מגילה כ"ט) על הפסוק: 'והיה לכם למקדש מועט - אלו בתי כנסיות שבל'. 'לא יצא': על פי מאמרם (קידושין ל.): 'אם פגע בך מנוול זה משכחו לבית המדרש'.

"ולא יחלל את שם קדשי" שילמד תורה בטהרה - כמובא בהז"ל (יומא לב. ועוד) עה"פ: 'יראת ה' טהורה עומדת לעד: אמר רבי חנינא זה הלומד תורה בטהרה'. והוא 'שם קדשי'.

"כי נזר שמן משחת קודש" - כי גזוז שם חכמת ה"י - 'שמן משחת קודש' הרומז לחכמה. וכמובא בליקוטי מוהר"ן (תורה ד): 'שמן משחת קודש זה בחינת שכל'.

עליו - עולה במספר: 'בזמן הזה'. רמז: שלאחר חורבן הבית עיקר קנין תורה הוא: בבתי כנסיות ובבתי מדרשות.

"וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא" (כ"ב י"א)

נפש רומז על דיבור - תפילה: 'ונפשי יצאה בדבריו', ליקוטי מוהר"ן (תורה ל"א ועוד): בכוח התפילה נהיה זה הדבר שהתפלל עליו - 'קנין כספו הוא' - זה נעשה שלו בקנין נצח. וכמובא על הנתכב בשמואל הנביא שאמו חנה התפללה ואמרה: 'אל הנער הזה התפללתי' שבכוח התפילה הוא שלה.

"אלמנה וגרושה... את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה" (כ"א, ד)

כשהכהן הרומז על הצדיק, שזה גם כל אחד מישראל - ועמד כולם צדיקים, רוצה להתחבר לתורה שהיא בחינת 'אשה' וכמובא על זמר 'אשת חיל' ועוד, אל יסתכל - על לימוד תורתו

לא היו רוצים כלל לדעת מה נעשה אצל הזולת

בקשר לכך, מעניין לציין מדברי החסיד רבי לוי יצחק בנדר, כפי המובא בספר (שיחות מלוי"צ) וכך הוא כותב: אחד שהיה נוהג לקום בחצות הלילה, שאל אותו, מה עדיף יותר, אם לחזור לישון אחר חצות עד לפני התפילה, או להישאר ער עד הבוקר. ענה לו: על כגון דא יש מרבינו שיחה כללית שאמר: 'מה שרק עושים הוא טוב העיקר שלא עושים רע'. והוסיף ואמר: שמוא, שהחזיה מלובלן וצ"ל לעת זקנותו, היה מניח עצמו קצת לישון לפני התפילה כדי לבוא בכוחות מחודשים לתפילה. אמנם בזוה"ק כתוב: שהוא דבר גדול להיות ער מחצות הלילה, עד אחר התפילה. לכן אם אחד יכול לקיים זאת - להיות ער, זה בוודאי טוב, אבל אם אחד רוצה להיות יתר ערני לתפילה, לכן מניח עצמו לישן קצת - גם זה טוב.

ורבי לוי יצחק הדגיש בדבריו אלו, באמירתו: שאין אחד דומה לחברו בין בכוחות ובין בזמן. ואין אחד יכול להגיד לחברו איך לנהוג. והוסיף: 'אף פעם לא ראיתי שאחד גיד לחברו עשה כך ועשה כך, או למה עשית כך ולא כך, כי אין לו לו להתערב בענייני חברו כלל. כי זה כמו 'היזק ראייה', שצריך להיזהר בזה, ואיך שנוהג, נוהג. וכבר אמרו חז"ל: 'אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו'. ובכלל סיים רבי לוי יצחק: לא היו רוצים כלל לדעת מה נעשה אצל הזולת...'

כל אחד ושרשו הוא

וכבר מובא בליקוטי מוהר"ן (תורה ל"ד): שכל אחד מישראל יש לו בחינת נקודת צדיק מה שאין בחברו, וכמעשה דאבא אומנא-ואבוי, שאמרו לאבוי: שאינך לא יכול לעשות כמעשה אבא אומנא - שהיה מקיז דם ולא גבה כסף מעניים, ושמר על הצניעות באופן מרובה.

ובהקדמת ספר 'בעלי ברית אברהם' למקובל רבי אברהם אזולאי תלמידי הרמ"ק זלה"ה, וז"ל: 'ידע שכל נשמה ונשמה יש לה חלק בתורה מה שאין לחברתה, והעניין, כי התורה ונשמתן של ישראל ענין אחד ובחינה שווה... ובתורה סוד ישראל שהם ששים ריבוא נשמות, אשר כפי כל אחד מהפירושים משם נתהווה שורש נשמה אחת מישראל, ולעתיד לבוא כל אחד ואחד יקרא וידע כל התורה כפי הפירוש המגיע לשרשו'.

כשאנו קוראים בתורה 'וספרתם לכם' נכוון ל'לכם' של עצמנו, של כל אחד ואחד בעבודתו הוא, במכלול מעברו ותיקונו כפי מה שקשור לעבודת השם שלו, ל'לכם' הפרטי של כל אחד ואחד, הספירה שלנו לצאת ממ"ט שער טומאה ולזכות לקבלת התורה.

